ADALET ve KALKINMA PARTİSİ
TBMM Grup Başkanlığı
Tarih: 29.01.2003
Sayı: 177

7/575-1798

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **Devlet Bakanı ve Başbakan Yardımcısı Sayın Doç.Dr. Abdüllatif ŞENER** tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 29.01.2003

Emin ŞİRİN
İSTANBUL MİLLETVEKİLİ

1- 4389 Sayılı Bankalar Kanunu, sayfa 26, madde 2-a bölümünde:

"Bir banka gerçek veya tüzel kişilere doğrudan veya dolaylı olarak özkaynaklarının yüzde 25'inden fazla kredi veremez" hükmü olduğu halde, SPK'nın 4.1.2003 tarihli yazılı açıklamalarından anlaşıldığı kadarıyla, 265 milyon dolar özkaynağı olan Dışbank'ın kredilerinin yüzde 25'ini, yani ancak 66 milyon dolarlık kısmını, kurucusu olduğu İş-Doğan Holding'e kullandırması gerekirken, bu holdinge 220 milyon dolar tutarında kredi kullandığı iddia edilmektedir. İş-Doğan Holding'in, diğer muhtelif bankalardan kullandığı kredi yekünü ise 1 milyar 199 milyon dolardır.

SPK raporlarına göre, İş-Doğan Grubu HIGHLY-LEVERAGED (çok borçlu) kategorisine giren riskli bir bilançoya sahip olduğu halde, bu Holdingin Dışbank'ın çeşitli şubelerinden 6.1.2003 ile 9.12.2004 tarihlerini kapsayan ve 337 gün gibi uzun vadelere serpiştirilmiş, 220 milyon dolar kredi kullandığı bilinmektedir. Bu depasmanlı kredilerle (limitleri aşan) ilgili olarak soruşturma yapılmış mıdır? Yapıldıysa soruşturma hangi yetkililerce yürütülmüştür? Limitleri aşan bu krediler için BDDK'dan müsaade alınmış mıdır? Back-to- back kredi var mıdır?

2 - Dışbank tarafından, İş-Doğan Holding'e verilen, yukarıda bahsedilen 220 milyon dolarlık krediye karşılık, gayrimenkul ipoteği, nakit teminatı ve kefalet olmak üzere teminat alınmış mıdır? Alınmışsa bu ne çeşit bir teminattır ve yeterli midir?

3- İş-Doğan Holding, Dışbank'a olan borçlarını vadesinde ödemediği zaman borç temdit ediliyor mu? Muaccel oluyor mu? Senetler beklemeye alınıyor mu?

7/535-1798

4- İş-Doğan Holding'in, Dışbank'ın yurtiçi ve yurtdışı şubelerinde, TL veya döviz cinsinden, vadeli veya vadesiz mevduatı ile kredi ilişkileri var mıdır? Var ise miktarı nedir?

5- Dışbank'ın portföyünde, 31.12.2002 tarihi itibariyle ne kadar hazine bonosu ve devlet tahvili bulunmaktadır?

6- İş-Doğan Holding'in sahibi olan Doğan Holding, Doğan Yayın Holding, Hürriyet ve Milliyet gruplarının 31.12.2002 tarihi itibariyle yurtiçi ve yurtdışı bankalara olan kredi borçları TL ve döviz cinsinden ne kadardır?

7- İş-Doğan Holding'in 6.1.2003 ile 9.12.2004 tarihleri arası vadelerini kapsayan banka borçlarının, 220 milyon doları Dışbank'a ve 1.199 milyon doları da çeşitli bankalara olmak üzere Cem'an 1 milyar 419 milyon dolar olup, bu miktarın 531 milyon dolarlık bölümü Ocak 2003 vadeli olduğu (Ocak 2003 ayı içerisinde ödenmesi gerekiyor) iddia edilmektedir). Bu borçların ilgili bankalara ödenmesi başlamış mıdır?

8- Ticaret sektöründe tüccarın özkaynaklarının yüzde 50'si kadar borçlanması muhasebe kurallarına göre normal olup, daha fazlası tüccarın aleyhinedir. Buna göre, aşağıdaki listede riskli bilonçoya sahip firmalar, özkaynaklarının çok üzerinde nasıl kredi kullanmışlardır? Bu kredileri kullandıran bankaların yetkilileri hakkında ne gibi bir işlem yapılmıştır? Bu firmaların mali müşavirleri ve denetçileri herhangi bir inceleme yapmışlar mıdır?

Firma Adı	Özkaynağının üzerinde kredi
İş-Doğan Holding	%289
Doğan Yayın Holding	%105
Milliyet	%313
Milliyet Pazarlama	%194

9- Bankalar, kredi talep eden müşterilerinden son 3 yıllık, firmanın durumunu bildiren hesap vaziyeti isterler. Dışbank'ın kredi verdiği firmaların bilançoları normal olarak tetkik edilseydi, bu krediler verilecek miydi?

10- Bankalar Kanunu'nun ilgili maddelerinde aşağıdaki ifadeler bulunmaktadır:

i. Bankasıyla ilgili her türlü konuları ifşa edenler,
ii. Bankasından yönetmeliklere aykırı kredi kullandıranlar
iii. Bankaların sahiplerine ve yöneticilerine usulsüz kredi kullandıranlar ve kredileri onaylayanlar
iv. Mudilerden toplanan mevduatları usulsüz olarak bilançosu müsait olmayan (serbest varlığı) firmalara kredi olarak dağıtanlar ve onaylayanlar, bankanın yüksek disiplin kurulunca ve adli mercilerce cezalandırılırlar.

Örneğin, bankasından az veya çok miktarda zimmetine para geçiren bir görevliye mahkemelerce en az 5 yıl gibi ağır

7/535-1798

bir ceza verilmektedir. Dışbank'ın, İş-Doğan'a verdiği kredilerde yukarıda 4 maddede belirtilen cezayi müeyyideyi havi işlemlerle ilgili olarak, bankanın genel müdürlüğü ve BDDK'nın denetçi ve yetkilileri, herhangi bir soruşturma ve inceleme yapmışlar mıdır?

11- İş-Doğan veya İş-Doğan'a bağlı diğer grupların, Garanti- İş Bankası ile 55 milyon dolar, İş Bankası- Garanti Bankası ile de 119 milyon 500 bin dolar tutarında ve ayrıca yurtdışı bankalarla back-to-back (karşılıklı) kredi ilişkileri var mıdır? Bu tür krediler var ise dökümleri nelerdir? Eğer back-to-back kredi var ise kanuni takibat yapılacak mıdır?

12- 8.12.2002 tarihinde, BDDK Başkanı Engin Akçakoca'ya, "Anayasamızın 69. maddesi, 'siyasi partiler ticari faaliyette bulunamaz' demesine rağmen, İş Bankası'nda CHP'nin hissesi vardır ve Yönetim Kurulu'nda 4 kişi ile temsil edilmektedir. Bu durum, BDDK tarafından makul edilmekte midir? Siyasi parti temsilcilerinin bankanın verdiği kredilerin altına imza atmasını BDDK nasıl karşılamaktadır?" sorusuna, BDDK Başkanı tarafından 20.12.2002 tarihinde şu cevap gelmiştir;

"Bilindiği üzere CHP, kendisine intikal eden ve 'Atatürk hisseleri' olarak bilinen hisseler nedeniyle T.İş Bankası A.Ş.'den yüzde 28 paya sahip bulunmaktadır ve banka yönetim kurulunda 4 üye ile temsil edilmektedir. Ancak, CHP sahip olduğu hisse oranı ve yönetim kurulu üyelikleriyle bankanın yönetiminde çoğunluğu oluşturmamaktadır. Dolayısıyla kullandırılan krediler de dahil, bankanın faaliyetlerine ilişkin kararların yalnızca CHP tarafından atanan Yönetim Kurulu üyelerinin aynı yöndeki oyları ile alınması mümkün bulunmamaktadır. Hukuken bankanın ortağı olan bir tüzel kişiyi temsilen Yönetim Kurulu'nda yer alan üyelerin Yönetim Kurulu kararlarında imza ve sorumluluklarının bulunması ise normal karşılanmalıdır."

Yukarıdaki açıklamalar doğrultusunda, bu karışıklığın giderilmesine yönelik olarak kanuni bir değişikliğin yapılması düşünülmekte midir?